

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/14/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216011441
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Mitterpáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7216011441.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Mitterpákovej, sudcov JUDr. Karola Kučeru a JUDr. Martina Michalanského v trestnej veci proti obžalovanej V. B. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. 4T/108/2016 zo dňa 22. 11. 2018 na verejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 14. októbra 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 285 písm. c/ Tr. por. súd obžalovanú

V. B., nar. XX. 8. XXXX v A., trvale bytom A.,
ul. Q. 8

spod obžaloby okresného prokurátora pre skutok, ktorý mala spáchať tak, že

v dobe od polovice mesiaca júl roku 2015 do 7,00 hod. dňa 2.8.2015 odcudzila pri vykonávaní upratovacích prác z rodinného domu na ul. P. č. XXXX/XXX v A. v F. časti X., potom čo do neho bola vpustená majiteľmi, šperky zo žltého a bieleho kovu a to 1 kus privesok zo žltého kovu, 1 pár náušnic zo žltého kovu s očkom s bielym kameňom, 1 kus privesok zo žltého kovu znamenie Blíženci, 1 pár náušnic zo žltého kovu, 1 kus náhrdelník z bieleho kovu, 1 kus náhrdelník zo žltého kovu a 1 pár náušnic, ktoré tvorili s náhrdelníkom set, 1 kus prsteň zo žltého kovu s červeným kameňom s barokovým motívom, 1 kus prsteň zo žltého kovu s červeným očkom, 1 pár náušnic prepichovacích zo žltého kovu tvarom lístkov, 1 pár náušnic zo žltého kovu s červeným kameňom, 1 pár visiacich náušnic zo žltého kovu v tvare kosoštvorca, 1 kus náramok zo žltého kovu, 1 kus retiazka zo žltého kovu o dĺžke 45 cm, čím takto uvedenou krádežou spôsobila P. T. B., trvale bytom A. - X., ul.P. č. XXXX/XXX škodu vo výške 3 764,97 €,

o s l o b o d z u j e,

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchala obžalovaná.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. súd poškodenú P. T. B., nar. XX. 6. XXXX v A., trvale bytom A. - X., ul. P. č. XXXX/XXX s nárokom na náhradu škody o d k a z u j e na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice II rozsudkom sp. zn. 4T/108/2016 zo dňa 22. 11. 2018 uznal obžalovanú V. B. vinnou z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., ktoré mala spáchať na tom skutkovom základe, že

v dobe od polovice mesiaca júl roku 2015 do 7,00 hod. dňa 2.8.2015 odcudzila pri vykonávaní upratovacích prác z rodinného domu na ul. P. č. XXXX/XXX v A. v F. časti X., potom čo do neho bola vpustená majiteľmi, šperky zo žltého a bieleho kovu a to 1 kus privesok zo žltého kovu, 1 pár náušnic zo žltého kovu s očkom s bielym kameňom, 1 kus privesok zo žltého kovu znamenie Blíženci, 1 pár náušnic zo žltého kovu, 1 kus náhrdelník z bieleho kovu, 1 kus náhrdelník zo žltého kovu a 1 pár náušnic, ktoré tvorili s náhrdelníkom set, 1 kus prsteň zo žltého kovu s červeným kameňom s barokovým motívom, 1 kus prsteň zo žltého kovu s červeným očkom, 1 pár náušnic prepichovacích zo žltého kovu tvarom lístkov, 1 pár náušnic zo žltého kovu s červeným kameňom, 1 pár visiacich náušnic zo žltého kovu v tvare kosoštvorca, 1 kus náramok zo žltého kovu, 1 kus retiazka zo žltého kovu o dĺžke 45 cm, čím takto uvedenou krádežou spôsobila P. T. B., trvale bytom A. - X., ul.P. č. XXXX/XXX škodu vo výške 3 764,97 €.

Súd jej za to uložil podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov a podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Trestného zákona výkon trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obžalovanej povinnosť nahradiť škodu poškodenej P. T. B., nar. XX.X.XXXX v A., trvale bytom A. - X., ul. P. č. XXXX/XXX v sume 2 322,97 €.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie obžalovaná prostredníctvom svojho obhajcu. Domnieva sa, že okresný súd pri úvahe o jej vine a treste vyvodil zo skutkového stavu nesprávny záver. V celom konaní nebol podľa jej názoru predložený ani jeden priamy dôkaz, ktorý by ju usvedčoval zo spáchania skutku, ktorý je jej kladený za vinu. V tejto súvislosti poukázala na to, že poškodená nevedela presne uviesť, v akom čase jej boli odcudzené šperky. Poškodená nevedela konkretizovať s určitosťou, o aké šperky išlo a rovnako nepreukázala to, že ich mala vo vlastníctve formou bločkov. Uviedla, že skutku sa mohol dopustiť ktokoľvek iný, pretože išlo o pomerne dlhé časové rozpätie. Má za preukázané, najmä z výpovede svedkyne F. B., že v dome poškodenej sa v spornom čase nachádzali aj iné osoby. Nestotožnila sa so záverom okresného súdu, že z jej strany došlo k určitej forme ospravedlnenia sa poškodenej. Výpoveď poškodenej a svedka D. P. Q. považuje za účelovú. Dôkazná situácia ostala v rovine "tvrdenia proti tvrdeniu" a z toho dôvodu ani jedna z výpovedí nevyklučuje možnosť, že šperky mohla odcudziť ktorákoľvek iná osoba, ktorá sa práve v tomto pomerne dlhom časovom rozpätí mohla nachádzať v dome. Svedecké výpovede pracovníčok záložne len potvrdzujú jej nevinu, pretože svedkyňa B. ju neopoznala a svedkyňa B. nevedela špecifikovať aké zlaté šperky od nej prijala. Poukázala na svoju osobu, že doposiaľ viedla usporiadaný život a nebola v minulosti súdne trestaná. Trestnej činnosti sa nedopustila, nemala na to dôvod, ani motiváciu. Pochádza z dobrých rodinných pomerov. Zopakovala, že keď začala matke pomáhať s upratovaním u poškodenej, nemala v úmysle poškodiť ich dobré meno a práce si plnila čestne a svedomito. Zmena nastala až potom, ako v dome začala upratovať aj iná osoba, resp. sa tam začali konať rôzne oslavy. Uviedla, že celé konanie bolo vedené na nezákonnom podklade, nedošlo k jeho náprave, jej práva na spravodlivý súdny proces boli a sú naďalej porušované. Dodala, že ani výška škody nebola riadne ustálená a nepochybne preukázaná. Počas celého konania nebolo riadne preukázané vlastníctvo poškodenej k jednotlivým šperkom a nie je zrejmé, či všetky šperky, ktoré uviedla poškodená mali byť aj reálne odcudzené. Z uvedených dôvodov navrhla, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Na verejnom zasadnutí krajského súdu obhajkyňa obžalovanej v plnom rozsahu zotrvala na dôvodoch podaného odvolania.

Prokurátor krajskej prokuratúry navrhol zamietnuť odvolanie obžalovanej ako nedôvodné.

Na podklade takto podaného odvolania odvolací súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné.

Z obsahu napadnutého rozsudku je zrejmé, že okresný súd pri uznaní viny obžalovanej vychádzal z výpovede obžalovanej z prípravného konania, keďže na hlavnom pojednávaní využila svoje právo nevyvolať, z výpovede poškodenej P. T. B., svedkov F. J. U., F. B., A. B., F. P. B., B. B., D. P. Q., D. F. A., zo znaleckého posudku znalca z odboru Drahé kovy a kamene, hodiny, klenoty a šperky z č. I. 53 spisu, zo záložných zmlúv a z písomného podania spoločnosti prevádzkujúcej záložne na Slovensku INBOX s.r.o., na podklade ktorých dospel k záveru, že skutok sa stal, je trestným činom a spáchala ho obžalovaná. Mal preukázané, že obžalovaná disponovala odcudzenými šperkmi, založila ich do záložne pod svojim menom a keď sa vec oznamovala, nahradila časť škody a preukázateľne došlo k určitej forme ospravedlnenia sa poškodenej. Bola vyvrátená obhajoba obžalovanej, že v inkriminovanej dobe sa v dome poškodenej konali akcie, a že sa tak skutku mohli dopustiť aj iné osoby. Obžalovaná nevedela uspokojivo vysvetliť, prečo založila šperky do záložne pod svojim menom ani to, ako k nim prišla. Okresný súd neuveril ani výpovedi matky obžalovanej a túto vyhodnotil ako účelovú v snahe pomôcť sa vyvinieť dcére. Výpoveď matky obžalovanej bola vyvrátená výpoveďou nielen poškodenej, ale aj svedkyne B. a svedka, ktorý v dome býval a zhodne opísal priebeh upratovania a pohyb osôb v dome v uvedenom čase.

Krajský súd vychádzajúc z tejto dôkaznej situácie dospel k inému záveru o vine obžalovanej ako okresný súd. Podľa názoru krajského súdu prokurátor okresnej prokuratúry neunesol dôkazné bremeno, pretože vo veci nebol produkovaný ani jeden priamy dôkaz, ktorý by jednoznačne usvedčoval obžalovanú zo spáchania žalovaného skutku.

Krajský súd je nútený konštatovať, že v prípravnom konaní došlo postupom orgánov činných v trestnom konaní k závažným procesným pochybeniam, ktoré mali za následok porušenie práv obžalovanej na spravodlivé súdne konanie.

Podľa § 206 ods. 1 Tr. por. ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajti bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi. Ak bolo uznesenie o vznesení obvinenia oznámené jeho vyhlásením, je policajti povinný vydať obvinenému rovnopis tohto uznesenia bez meškania. Podľa odseku 3 tohto zákonného ustanovenia uznesenie o vznesení obvinenia musí obsahovať označenie osoby, voči ktorej sa vznáša obvinenie, opis skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za ktorých k nemu došlo tak, aby skutok nemohol byť zamenený s iným skutkom, zákonného pomenovania trestného činu, o ktorý v tomto skutku ide a to aj s uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona a skutočností, ktoré odôvodňujú vznesenie obvinenia.

Z uvedeného vyplýva, že tento spôsob predpokladá existenciu zistenia dostatočného množstva skutočností, o ktoré možno s vyššou mierou pravdepodobnosti oprieť odôvodnený záver, že trestný čin spáchal konkrétne páchateľ.

Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na nezákonný postup vyšetrovateľa, keď pri odôvodnení uznesenia o vznesení obvinenia obžalovanej a pri popise skutkového deja vychádzal z výpovede obvinenej, ktorá bola vypočutá v procesnom postavení svedka. Je potrebné zdôrazniť, že skoršia výpoveď osoby v procesnom postavení svedka, ktorá je v rovnakom konaní následne v procesnom postavení obvineného, je nepoužiteľná a zásadne nemôže byť súčasťou vyšetrovacieho spisu, nemožno k nej prihliadať a nemôže byť podkladom pre rozhodnutie súdu. Súd sa s takou výpoveďou nemôže oboznámiť ani ako s listinným dôkazom.

Vyšetrovateľ preto nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, keď skutkové okolnosti a záver o dôvodnom podozrení zo spáchania trestného činu obvinenou oprel o procesne nespôsobilý dôkaz.

Z obsahu spisu je zistiteľné, že v spise sa nachádza výsluch obvinenej ako svedkyne a z tohto výsluchu vychádzal vyšetrovateľ, takže tento dôkaz je obstaraný v rozpore so zákonom a prenáša svoju nezákonnosť a procesnú nepoužiteľnosť aj na ďalšie dôkazy, ktoré vychádzajú z obsahu takto nezákonne získaného dôkazu.

Ako to vyplýva aj zo záveru rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tz/9/2006 zo dňa 20.6.2006, obsah procesne nepoužiteľného dôkazu sa v spise nesmie nachádzať, aby žiadnym a určitým smerom neovplyvňoval príslušné orgány trestného konania v rámci procesu hodnotenia dôkazov tak, ako sa to stalo v predmetnej veci. V spise sa nemajú nachádzať ani úradné záznamy ako na č.l. 104-106.

V trestnom konaní možno ako dôkaz použiť len tie poznatky, ktoré obvinený poskytol v súlade s ustanoveniami o výsluchu obvineného, čo v prípade výpovede obvinenej v procesnom postavení svedka nie je splnené a preto nie je možné výpoveď obvinenej v procesnom postavení svedka procesne účinným spôsobom preverovať, ako to urobil vyšetrovateľ pri výsluchu obvinenej.

Krajský súd v tejto súvislosti uvádza, že ak zostanú dôvodné pochybnosti o skutkovej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dostupných dôkazov, treba rozhodnúť v prospech obvineného. Odsudzujúci rozsudok môže byť vydaný len v tom prípade, ak nie sú žiadne dôvodné pochybnosti o vine obvineného a v prípade, ak vina nie je preukázaná, musí byť obvinený oslobodený spod obžaloby podľa § 285.

V predmetnej veci ostali aj po vykonaní dokazovania dôvodné pochybnosti o skutkových otázkach, ktoré sú uvedené v obžalobe a tieto neboli odstránené ani vykonaným dokazovaním.

V konaní bolo preukázané len to, že obžalovaná dávala veci do záložne v rokoch 2014 a 2015, teda aj pred spáchaním skutku, čo vyplýva zo záložných zmlúv najmenej v 10 prípadoch a v mesiaci júl 2015 sú záložné zmluvy z 23.7.2015 v sume 78,40 eur a 27.7.2015 v sume 345 eur.

Z týchto zmlúv nie je možné stotožniť odcudzené veci uvedené v skutkovej vete obžaloby, teda obhajoba obžalovanej nebola dostatočným spôsobom vyvrátená. Nepriame dôkazy, ktoré boli produkované v predmetnej veci netvorili ucelenú reťaz o okolnostiach spáchania skutku a neumožňovali prijať jednoznačný záver, že skutku sa dopustila práve obžalovaná.

Zo súdnej praxe je všeobecne známe, že dokazovanie viny nepriamymi dôkazmi je omnoho zložitejšie než dokazovanie priamymi dôkazmi. Nepriamy dôkaz nadobúda dôkazný význam len v spojitosti s inými dôkazmi. Tieto nepriame dôkazy musia tvoriť systém, ktorého jednotlivé články sú v súlade tak medzi sebou, ako aj s dokazovanou skutočnosťou. Každý článok súhrnu dôkazov sa musí nepochybne preukázať. Súhrn navzájom súvisiacich harmonizujúcich a nepochybne zistených nepriamych dôkazov musí byť uzavretý, t. j. musí viesť len k jedinému záveru a musí vylučovať možnosť iného záveru. Ak by len jeden článok z viacerých nepriamych dôkazov bol pochybný, nemožno hovoriť o harmonizovanom celku. Celok musí byť uzavretý a dôkazy musia vo svojom súhrne viesť logicky k jedinečnému záveru a musia vylučovať možnosť akéhokoľvek iného záveru.

Pri posudzovaní vierohodnosti - pravdivosti hodnoteného dôkazu súd vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov. Orgán činný v trestnom konaní a súd nemá predpokladať pravdu, ale ju má stanoviť a dokázať. Dôkaz je totiž prostriedkom na presvedčenie sa o hľadanej pravde, ale nie na vytvorenie pravdy.

O nepriame dôkazy môže pritom súd oprieť výrok o vine len za predpokladu, že tieto vytvárajú vo svojom súhrne logickú, ničím nerušenú a uzavretú sústavu nepriamych dôkazov vzájomne sa dopĺňujúcich a na seba nadväzujúcich, ktoré vo svojom celku zhodne a spoľahlivo dokazujú skutočnosti, ktoré sú v takom príčinnom vzťahu k dokazovanej skutočnosti, že z nich je možné vyvodiť len jediný záver a súčasne vylúčiť možnosť akéhokoľvek iného záveru. Nestačí preto len jeden nepriamy dôkaz.

Pokiaľ ide o nepriame usvedčujúce dôkazy v danej veci krajský súd nemôže vzhľadom na vyššie konkretizované zistenia na rozdiel od okresného súdu so 100% istotou konštatovať, že práve obžalovaná odcudzila poškodenej všetky šperky uvedené vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku v hodnote 3.764,97 eur.

Okresný súd na jednej strane uveril usvedčujúcej výpovedi poškodenej a svedka D.. P. Q. a na druhej strane neuveril obhajobe obžalovanej, ani výpovedi matky obžalovanej a túto vyhodnotil ako účelovú a tendenčnú, v snahe pomôcť obžalovanej zbaviť sa trestnej zodpovednosti. Tieto dve skupiny výpovedí stáli proti sebe, avšak len v niektorých okolnostiach týkajúcich sa skutkového deja, pretože tak poškodená, ani svedok Q. priamo obžalovanú nevideli pri krádeži a poškodená nevedela uviesť odkedy presne nemala v šperkovnici šperky, ktoré sú objektom tejto trestnej veci.

Súd je pritom v každej trestnej veci povinný postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie. Je potrebné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace tak v prospech obžalovaného, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho neprospech, aby bolo možné vyniesť spravodlivé rozhodnutie. Preto je potrebné, aby súd dostatočne objasnil vec v takom rozsahu, aby bolo jednoznačne preukázané, že existuje spoľahlivý záver, že žalovaný skutok spáchal obžalovaný, inak nemožno dospieť k odsudzujúcemu rozsudku. Súd nemôže vyvodzovať náležité zistenie skutkového stavu veci z domniek a hypotéz čo aj s vysokým stupňom pravdepodobnosti, pokiaľ pripadá do úvahy aj iný priebeh skutkového deja.

Pokiaľ ostanú po vykonaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov v akomkoľvek smere pochybnosti o vine obžalovaného a tieto pochybnosti sa týkajú skutkových zistení musí rozhodnutie súdu vyznieť v prospech obžalovaného. Zásada prezumpcie neviny sa musí prejavíť v rozhodnutí v tom zmysle, že sa uplatní zásada in dubio pro reo. Skutkový základ rozhodnutia v trestných veciach musí byť zistený mimo dôvodnú pochybnosť, nestačí iba zistenie pravdepodobnosti.

Pretože v danej veci nepriame dôkazy netvorili ucelenú reťaz usvedčujúcich dôkazov a aj po vykonaní všetkých dostupných dôkazov ostali o vine obžalovanej značné pochybnosti, dospel krajský súd k záveru, že v danej veci bolo potrebné aplikovať zásadu "in dubio pro reo" a obžalovanú spod obžaloby oslobodiť podľa § 285 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Za porušenie Trestného zákona možno považovať výrok o vine, ak bol páchatel' odsúdený a mal byť oslobodený, čo je podľa názoru odvolacieho súdu situácia i v prejednávanej trestnej veci.

Vzhľadom k tomu, že obžalovaná bola uznaná vinnou a to napriek tomu, že mala byť oslobodená odvolací súd postupoval v súlade s § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por., napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám rozsudkom vo veci, pretože na podklade skutkového stavu zisteného okresným súdom v napadnutom rozsudku bolo možné urobiť nové rozhodnutie.

Pretože skutková situácia v danej veci neumožňovala jednoznačný záver o tom, že skutku sa dopustila obžalovaná, krajský súd obžalovanú spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. ak súd obžalovaného oslobodí spod obžaloby, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

Pretože krajský súd oslobodil obžalovanú spod obžaloby, odkázal poškodenú s jej nárokom na náhradu škody na civilný proces.

To boli dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol v zmysle výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.